

การสำรวจงานวิจัยทางการพยาบาลแบบไม่ทดลองที่ศึกษาเกี่ยวกับผู้ป่วยเบาหวานในประเทศไทย
(A SURVEY OF NON-EXPERIMENTAL NURSING RESEARCH ABOUT DIABETIC PATIENTS IN THAILAND)

พิมลรัตน์ อินแสน 4736739 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลอนามัยชุมชน)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วันทนา มณีศรีวงศ์กุล, D.N.Sc., อรสา พันธักดิ์ดี, พย.ด.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสำรวจงานวิจัยทางการพยาบาลแบบไม่ทดลองที่ศึกษาเกี่ยวกับผู้ป่วยเบาหวานในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 จนถึงปี พ.ศ. 2548 ทั้งที่เป็นวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีการตีพิมพ์ในวารสารทางการพยาบาล การแพทย์ และสาธารณสุขในประเทศไทย โดยค้นชื่อเรื่องวิจัยจากฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัย ฐานข้อมูลสถาบันพระบรมราชชนก และฐานข้อมูล Thai Index Medicus

ผลการสำรวจ ลักษณะทางกายภาพของงานวิจัย พบว่ามีงานวิจัยจำนวน 230 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่ผลิตในช่วงปี พ.ศ. 2539-2548 เป็นประเภทวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ที่ผลิตจากมหาวิทยาลัยมหิดล ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยายวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยเบาหวานที่มารับการรักษาที่คลินิกโรคเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตัวแปรหลักที่ใช้ในการศึกษาคือ ตัวแปรด้านภาวะการควบคุมโรค และตัวแปรด้านพฤติกรรมสุขภาพ งานวิจัยส่วนใหญ่มีการแสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยเฉพาะที่เป็นวิทยานิพนธ์ เครื่องมือที่ใช้วิจัยส่วนใหญ่เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเอง การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า มีข้อค้นพบจากการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 หมวด ดังนี้
1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะการควบคุมโรค 2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ นอกจากนี้ ยังมีผลการวิจัยที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพจากงานวิจัยจำนวน 15 ชื่อเรื่อง ซึ่งสรุปไว้ในหมวดที่ 3 การสรุปผลการวิจัยทั้งหมดนี้ทำให้เข้าใจพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน และปัจจัยด้านต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพเหล่านั้น และยังพบว่าพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยมีความสัมพันธ์กับภาวะการควบคุมโรค การสำรวจวิจัยครั้งนี้ได้องค์ความรู้จากงานวิจัยจำนวน 230 ชื่อเรื่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อพยาบาลและนักวิจัยพยาบาลในการนำไปพัฒนารูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยเบาหวานที่มีประสิทธิภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้ควบคุมภาวะโรคเบาหวานได้ดีต่อไป

คำสำคัญ: การสำรวจงานวิจัย/ผู้ป่วยเบาหวาน/วิจัยทางการพยาบาล

313 หน้า

SURVEY OF NON-EXPERIMENTAL NURSING RESEARCH ABOUT DIABETIC PATIENTS IN THAILAND.

PIMOLRAT INSAEN 4736739 RACN/M

M.N.S.(COMMUNITY HEALTH NURSING)

THESIS ADVISOR : WANTANA MANEESRIWONGUL, D.N.Sc., ORASA PANPAKDEE, D.N.S.

ABSTRACT

This study was a survey of existing non-experimental nursing research related to diabetic patients in Thailand from 1980 until 2005. There were two sources of research: theses, and research articles published in nursing, medical, and public health related journals in Thailand. Research titles were retrieved through the library database system of the universities and Praboromarajchanok Library, and through to Thai Index Medicus database.

It was revealed that there were 230 research titles. Most of the studies were theses produced to fulfill the requirement for a Master's degree at Mahidol University from 1996 to 2005. Descriptive methodology was mostly used to analyze the correlations of study variables among diabetic patients who had received medical services at diabetes clinics. Most of the samples were recruited by using purposive sampling. The main variables found in these research titles included diabetic control variables and health behavior variables. Most of the Master's theses presented conceptual frameworks. The majority of instruments used were interviewing forms constructed by the researchers. Most of the data were analyzed by quantitative analysis using frequency, percentage, and correlation coefficients.

Results of the hypothesis testings reported in these 230 research titles could be classified into 2 categories: 1. factors related to diabetic control and 2. factors related to health behaviors. In addition to these, results of qualitative data reported in 15 research titles could be summarized into a third category. The summary in these 3 categories has led to the understanding of health behaviors of diabetic patients and other factors related to such behaviors. The findings of this survey also were that patients' health behaviors are related to their diabetic control. The findings from this survey provide knowledge derived from 230 research titles. Nurses and nurse researchers can use these findings to develop effective interventions to modify patients' health behaviors aimed at good diabetic control.

KEY WORDS : A SURVEY OF RESEARCH / PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS / NURSING RESEARCH

313 pp.